

הדלקת נרות: 16:12

צאת השבת: 17:23

מוצ"ש לר"ת: 17:57

הזמנים לפי אופק ירושלים

הכרזת
תענית!

ביתנו החדש

ארגון לשלום בית וחנוך ילדים, בראשות הרה"ג אבנר קוואס שליט"א

ביחד

רחמי האב

אם נשאל: מי רחמן יותר, האיש או האשה? התשובה המיידית תהיה - האשה! כיוון שהיא עדינה יותר, רגשנית ונעלבת מהר. ואילו הגבר - קשוח יותר, חזק, לא מתרגש וכמעט לא בוכה. אבל ההיפך הוא הנכון, האיש הרבה יותר רחמן מהאשה.

בראש השנה אנו מבקשים: 'רחמינו כרחם אב על בנינו'. מדוע אין אנו אומרים כרחם אב על בנינו?

חז"ל קבעו שנוסח התפילה יהיה 'כרחם אב על בנינו' כי הם הכירו את כוחות הנפש של האדם וידעו שהאב רחמן יותר. כוחות אלו טמונים בשמות 'איש' ו-'אשה'. ומתוך כך חז"ל מוכיחים לנו שבאיש יש יותר רחמים מאשר באשה.

המילה 'איש' נכתבת בתורה כך: א. י. ש. והמילה 'אשה' נכתבת כך: א. ש. ה. במילה איש יש את האות יוד ובמילה אשה יש את האות הָא. אם נוציא את האות יוד משם האיש ואת האות הָא משם האשה, אז בשניהם תישאר המילה 'אש'. ואש כידוע היא מדת הדין.

אבל יש הבדל גדול בין 'איש' של האיש ל'אש' של האשה. לאש של האיש יש הפרעה ונטרול: א < י > ש, האות יוד לא נותנת לאש להתחבר ולכן הוא יותר רחמן.

לעומת זאת לאש של האשה אין הפרעה: אש < > ה. לכן יש בה יותר דינים. אם נתבונן נראה שכאשר אשה מתפרצת כולה 'אש' ורק אח"כ היא אומרת תפייס אותי... רק אז מגיעה האות הָא.

אם נעמיק יותר, נוכל לראות את רחמנותו של האיש מזווית נוספת.

כבר למדנו את מאמר חז"ל: 'שלושה שותפים יש באדם - הקב"ה אביו ואמו'. האבא מזריע לובן ותורם לילד את חלקיו הלבנים, הגידים, העצמות והלובן שבעין. האמא נותנת את האודם, את הבשר, הדם, הכבד והשחור שבעין. והקב"ה נותן את הנשמה. האב תורם את הלבון וצבע לבן מסמל את החסד והרחמים. והאם תורמת את האודם וצבע אדום מסמל את הגבורה והדין. לכן על פי הקבלה, האבא הוא צד ימין שהוא חסד, והאמא היא צד שמאל שהוא גבורה, והילד הוא קו האמצע שנוגד משניהם. וזה רמוז בפסוק במילים "יָהִי לְבָשָׂר אָחָד". מתי האיש והאשה הופכים להיות אחד? בתינוק שנוגד מהם.

ומפני מה האשה נבראה פחות רחמנית?

רוב היום האשה מתמודדת עם חינוך הילדים. היא עומדת מול החוצפה, המילים הלא יפות, שעורי הבית וכו'. חינוך הילדים דורש תקיפות ועקביות! ילד שמקבל עונש מאמו ובגלל שתי דמעות שהוא מוריד היא מוותרת לו, יהפוך במשך הזמן לפרא אדם. מידה, זו ניתנה לה כדי שתוכל למלא את תפקידה ולחנך את הילדים למוסריות ואחריות. כשאמא נותנת עונש ולא מוותרת, שניים בוכים, הילד והאבא. האבא אומר לה ומתחנך: די את מגזימה... תוותרי לו... אל תהיי אכזרית... וזהו! הוא לא יעשה כך... והאמא לא מוותרת!

פרשת השבוע

הכנה לגלות

"ויואמר יוסף אל אחיו אני יוסף אחיכם העוד אבי חי..." רגע ההתגלות של יוסף היה מרגש מאוד. לאחר שנה שלימה של אי ודאות וחוסר הבנה להתרחשות עם השבטים יוסף מתגלה לאחיו באופן מפתיע עד כדי מצב של "... ולא יכלו אחיו לענות אותו כי נבהלו מפניו: ומיד לאחר מכן מצווה יוסף לאחיו "מהרו ועלו אל אבי ואמרתם אליו... רדה עלי אל תעמוד".

וכאן נשאלת שאלה גדולה- מדוע יוסף לא שלח מכתב לאחיו להודיע לו שהוא חי? הרי כבר תשע שנים שהוא מלך ויש ביכולתו לשלוח שליחים. הרע כל אדם שנחטף, בהזדמנות הראשונה שהוא יכול למצוא טלפון להתקשר הוא מיד מיידע את הוריו על מצבו היכן הוא נמצא.

מדוע יוסף לא עשה זאת? ומה עם כיבוד הורים? זאת ועוד מדוע הוא מבקש מאחיו להביא את בנימין הרי זה יגרום צער גדול לאביו? וגם כשהוא משאיר את שמעון אצלו ושולח את האחים בלעדי גם זה מצער את אביו. אם כן איך אפשר להבין את מהלך הדברים?

הספר שם משמואל נכנס לעובי הקורה לבאר את מטרותיו של יוסף. יעקב אבינו ובני ביתו ידעו שיצטרכו לרדת לשעבוד מצרים כמו שכתוב בברית בין הבתרים "ידוע תדע כי גר יהיה זרעך בארץ לא להם ועבדום וענו אותם ארבע מאות שנה". שתי אפשרויות היו - או לרדת למצרים בכבוד גדול או בשרשראות של ברזל. יוסף שכבר הורד למצרים ונמכר לעבד והיה בבית הסוהר ועבר צער גדול כבר התקיים בו "ועבדו ועינו אותם".

יוסף הצדיק רצה שע"י הצער שהוא עבר לצמצם את זמן הגלות ולהוציא את כל השבטים ידי חובה, כלומר הוא מצטער במקום כולם וממילא כולם כבר לא יסבלו. לשם כך הוא היה צריך שייכנעו אליו כולם ואז נעשו כולם אגודה אחת ויכול יוסף לכפר עליהם. לכן הוא אמר להם מרגלים אתם, תביאו את בנימין, שם להם את הגביע ועוד פעולות רבות כדי שכולם ייכנעו אליו.

וכשהגיע המצב שכבר כל האחים נכנעו ליוסף עדין היה צריך עוד קצת צער כדי לסיים לגמרי את צרת השעבוד, אבל יהודה בגישתו כלפי יוסף שבר את כוחו של יוסף לעמוד במתח הזה, שנאמר "ולא יכול יוסף להתאפק לכל הנצבים עליו..." מכאן למדים שאם הוא יכל להתאפק היה ממשיך עוד קצת עם ההתמודדות מול האחים ומוחק את השעבוד לגמרי והוא היה מוציא אותם ידי חובה.

ומה לגבי אביו ומצוות כיבוד הורים? יוסף חשב מה יגרום פחות צער לאביו. אם הוא יתגלה אליו מיד שהוא מלך האחים לא היו נכנעים אליו וממילא לא היה יכול לקצר את תקופת השעבוד ואז היה נוצר צער גדול מאד ליעקב אביו אבל אם הוא לא מתגלה ואביו קצת מצטער ואח"כ יהיה קל יותר ללא שעבוד בוודאי שזה עדיף.

יוסף העדיף את הצער הקטן שלא להתגלות מאשר הצער הגדול שיוכבד השעבוד וזמן הגלות ויגרם צער גדול יותר.

בסכמו של דבר הגזרה היתה על 400 שנה ובסה"כ עם ישראל היו במצרים 210 שנה ומתוכם עבדו עבודת פרך רק - 86 שנה! יוסף הצדיק הצליח במשימה.

בברכת שבת שלום ומבורך

אבנר קוואס

אדם מגיע הביתה בריצה ומספר לאשתו בהתרגשות:

"ברוך השם יש לי חדשות טובות. מצאתי עבודה חדשה בתנאים מעולים!!!! משכורת של 15,000 ש"ח בחודש, מקבלים מכונית מהחברה וכל מיני בונוסים. רק בעיה קטנה העבודה ממש ממש קשה ועוסקת בצנרת הביוב המרכזי של הארץ, אבל היא ממש משתלמת!" האישה שמחה ומודה לבורא העולם: "תודה רבה להשם מעתה לא נחיה עוד בחרפת רעבי" אומר לה הבעל: "יופי. ידעתי שתשמחי! את מתחילה מחר..."

בדיחה

חזית אחידה

היא תוכל להעיר לו ולהסביר מה היא חושבת. הורים יקרים, תרשמו לפניכם: נשמת הילד מעדיפה לקבל את ה'לא' המר ולראות הורים מאוחדים, מאשר לקבל את ה'כן' הנכסף ולראות הורים מתקוטטים. עצה להורים: כדי לא להגיע למצבים מביכים כאלה, כשהילד בא לבקש בקשה, לא לענות לו כן או לא באופן שטחי ולהסתבך, אלא לשאול ולברר לפני כן מה המצב, וכיצד נכון לענות לבקשה. בכלל לא מיותר, כשילד מבקש מאבא לרדת למטה או לקבל פרס, שאבא ישאל את אמא אם מגיע לו או לא. וכן אם הילד היה במחיצת האבא והוא בא לבקש בקשה מאמא, האמא תשאל את האבא כיצד נכון למלא את מבוקשו. ואז לא נצטרך לעשות רוורסים ולתרוץ את ההחלטה השגויה. לסיכום: וויכוחים בין ההורים ושבירת המילה מול הילדים מחלישים את דמותם וגורמים נזק עצום לחינוך. יותר טוב לקבל את דעתו ומעשיו של ההורה השני גם אם הוא נראה טועה ולא לחלוק עליו ליד הילדים. (מתוך הספר 'ילדנו')

צריכים לדעת שההורים מצטיירים בעיני הילדים כחומה חזקה ואילן גדול שאפשר להישען עליו. ידיעה זו מבססת אצלם חוסן נפשי ובטחון, שיש מישהו שישמור ויגן עליהם מכל משמר. כשמתחילים להיות סדקים בחומה הזו, הילדים הופכים להיות מבולבלים וחסרי בטחון עצמי. אשר על כן האבא והאמא צריכים לשדר חזית אחידה, ולא 'לשבור את המילה' אחד של השני. אפילו אם האבא שומע שהאמא הורתה או אמרה לעשות דבר שהוא לא חינוכי בעיניו, אסור לו לשבור את המילה שלה בפניהם, כי הנזק שיגרם בשבירת המילה שלה, הוא הרבה יותר גדול מהנזק שיגרם מהטעות החינוכית שהיא עשתה לכאורה. האבא צריך לגבות את האמא ולתת לה עמוד שדרה, כי סוף סוף היא זו שמשארת להתמודד איתם במשך רוב שעות היום. ובהזדמנות, שלא בפני הילדים, הוא יסביר לה את מה שהוא חושב. גם אם האבא אמר או עשה מעשה שנראה בעיני האמא כסותר את החינוך הנכון, אסור לה להעיר לו או לסתור את דבריו בפני הילדים. היא צריכה לעמוד לימינו ולומר: מה שאבא אומר עושים! ולגבות אותו לכל הפחות כלפי חוץ. לאחר מכן, כשהילדים לא יהיו סביבם,

סיפור לשבת

פדיון שבויים

כדת וכדין ולהביאו לקבר ישראל, שלא הניחום עוד השומרים להיכנס פנימה. התברר שהמלך העקשן עדיין עומד בתקיפות על דרישתו הראשונה, ובגודל רשעותו ואכזריות ציווה שלא להניח להביאו לקבורה כי אם בתמורת פדיון הון עצום. ובכן נשאר גופו הטהור מונח בארון שבחדר קדשו באותו מבצר במשך כארבע עשרה שנה, עד שהערה ה' רוח ממרום אל אחד מנגידי ישראל, רבי אלכסנדר, אשר שם נפשו בכפיו לגאול את גופו הטהור ולהביאו לקבר ישראל, ובמסירות נפש גדול ופיזור הון רב עלה בידו להביא את הצדיק לקבר ישראל, וכבוד גדול מאוד חלקו לו כל ישראל ביום קבורתו, והכל הללו ושבחו את הנגיד ר' אלכסנדר על מעשהו הגדול. ויהי ממחרת ותהום כל העיר, כאשר באופן פתאומי שבק הר"ר אלכסנדר חיים לכל חי במיתת נשיקה! הלווייתו נערכה באותו היום, והובא לקבורה בסמיכות לציון הקודש של המהר"ם מרוטנבורג, שזה אתמול הביאו ר' אלכסנדר לקבורה במסירות נפש! פטירתו הפתאומית של ר' אלכסנדר גרמה לחילול השם, שהיו הבריות מרננים בדבר, כיצד יתכן לאחר מסירות נפש כזו לכבודו של צדיק, שימות האיש בחטף? והנה באחד הימים התגלה ר' אלכסנדר בחלום לרב העיר מרא דאתרא, ואמר שנשלח אליו במיוחד מן השמים לספר סיבת פטירתו, כדי שלא ירננו הבריות. וגילה לו, שבאותו יום לאחר שהביא את המהר"ם לקבורה, בשוכבו לישון בלילה הופיע אצלו המהר"ם זצוק"ל בחלמו, והודה לו על טרחתו הגדולה שטרם בקבורתו, שבוה הביאו למקומו ונחלתו, והציע לו שיבחר בשכרו אחד משני דברים: או שיזכה הוא וזרעו אחריו עד סוף כל הדורות אריכות ימים בעושר ובכבוד, או שימות תיכף ויזכה לחיי עולם הבא ליישב עמו במחיצתו. ר' אלכסנדר בחר את חיי הנצח, והעדיף את חיי הנפש על חיי הגוף, ובחר ליישב בחופתו של המהר"ם, ולכן תיכף באותו הלילה מת בחטף, ואכן זכה שניתן לו מקום במחיצתו של המהר"ם למעלה בגן עדן. (עין חמד)

המהר"ם מרוטנבורג זצוק"ל היה בזמנו רבן של כל בני הגולה, הוא היה מגדולי הראשונים כמלאכים, והעמיד תלמידים הרבה. לאחר העלילה השפלה הידועה שטפלו לו שונאי ישראל. נתפס הרב הגדול בהיותו על אם הדרך, בעת שניסה לברוח ולעבור את הים הוא וביתו בנותיו וחתניו, ובעברו בנמל תפסו פתאום ההגמון הרשע שנשלח במיוחד לרדוף אחריו ולאסרו. הוא נאזק על אתר באזיקים והובא לרומי בפני המלך "אדלוף" הרשע, אשר חרף את גור דינו להושיבו בבית האסורים במבצר הנורא הנקרא 'מגדל וורשבורג' קי'. כשהתפרסם דבר מעצרו של גדול הדור, רעשה הארץ, אחינו בית ישראל די בכל אתר ואתר נחרדו מאוד, ושלחו תיכף רצים ומשולחים בניסיון לפדות את הרב ממאסרו. אך המלך האכזר כראותו את גודל החרדה שחרדו ישראל לקראת מעצר רבם, הבין שיכול לדרוש תמורתו סך הגון ומפולפל, והעלה והפקיע את מחיר פדיונו עד מאוד. על אתר אותרו כמה עשירים בבית ישראל, שהיו מוכנים תיכף להביא את כל הסכום הנדרש אל הטירה ולהוציאו לחירות. אבל המהר"ם עצמו לא הסכים לכך בשום אופן, וטעמו ונימוקו עמו, שבדרך זו יתרגלו שונאי ישראל לחבוש את הרבנים בכלא, ולדרוש תמורה גדולה בפדיונם. המלך אדלוף התעקש על המחיר המופרז, וכך המהר"ם מרוטנבורג במבצר שבע שנים תמימות! כשהוא ממשיך מתוככי בית הסוהר להנהיג את כל ישראל כמקדמת דנא, הן בהרצת תשובות ואגרות לכל מקום, כאשר נדפסו ממנו הרבה תשובות שנשלחו משם. והן בהרצת תורה לתלמידים מיוחדים שהורשו לבוא לפניו לשמשו, ולקבל תורה מפיו באותו מבצר. כעבור שבע שנים נפטר המהר"ם באותו מגדל, זקן ושבע ימים. אך מה מאוד תמהו ונחרדו התלמידים כשבאו לערוך את לווייתו

קו המשפחה העולמי

ייעוץ והכוונה עם יועצים ללא עלות בנושאי שלום בית וחינוך ילדים בימים א-ה בין השעות 09:00-23:00

הפנייה ליועצים/ות מוסמכים בכל רחבי הארץ

היוג מחו"ל *9421 +972-796990699

ספרי הרב אבנר קוואס שליט"א ניתן לרכוש בכל חנויות ספרי הקודש

ובטלפון 02-5370271

